

ACTIVITATS

TESIS

GRUPS DE RECERCA

ENTREVISTES

AVENÇOS

A FONTS

GEOGRAFIA

07/2014 - Impacte de l'homogàmia educativa en els nivells d'analfabetisme aïllat

Es coneix com **homogàmia educativa** el grau amb què les persones tendeixen a buscar parelles de característiques semblants. Això genera situacions d'analfabetisme aïllat que comporten vulnerabilitat i un alt risc de patir pobresa o exclusió social. Per altra banda, l'augment de les taxes d'alfabetització ha ampliat les possibilitats que analfabets s'uneixin a persones alfabetitzades. Un recent estudi ha detectat que l'expansió educativa ha tingut un major impacte en els nivells d'analfabetisme aïllat que no pas les tendències cap a una major homogàmia educativa.

Referències

Permanyer, Iñaki; García, Joan; Esteve, Albert. *The Impact of Educational Homogamy on Isolated Illiteracy Levels*. *Demography* 50(6): 2209-2225. 2013. doi: 10.1007/s13524-013-0228-y.

La capacitat de les persones per llegir i escriure correctament obre un ampli ventall de possibilitats a la vida i és una condició cada vegada més necessària arreu del món per aconseguir treballs remunerats que permetin escapar de situacions de pobresa. Mentre els nivells d'alfabetització dels països han estat a bastament documentats, una característica molt menys estudiada és la distribució de les persones analfabets dins les llars. Com diversos estudis recents han remarcat, no és el mateix ser una persona analfabeta que es pugui beneficiar de la convivència amb altres individus alfabetitzats que ser una persona analfabeta que només visqui amb persones de la seva condició. Alguns estudis s'han referit a aquests últims com a analfabets aïllats i n'han destacat la seva vulnerabilitat i l'elevat risc que tenen de patir situacions de pobresa o exclusió social.

Un factor que a priori pot influir en l'existència i la perpetuació dels analfabets aïllats és el grau amb què les persones tendeixen a buscar parelles de característiques semblants (conegut com a 'homogàmia educativa'). En diverses ocasions, alguns observadors han comentat sorprenentment que la pobresa mundial s'acabarà de la nit al dia si la persona més rica del món es casés amb la persona més pobre del món, la segona més rica amb la segona més pobre i així successivament. Sense necessitat d'arribar a aquest extrem irreal -però il·lustratiu- és prou clar que determinades tendències en la formació de parelles generaran distribucions més igualitàries, mentre que d'altres generaran distribucions més pobres, desiguals i polaritzades. Quan les persones tendeixin a buscar parelles de característiques similars, hi haurà una major incidència d'analfabets aïllats. D'altra banda, si les persones s'uneixen amb altres persones de característiques dissímils, serà més probable que les persones analfabets es puguin beneficiar de la convivència amb persones alfabetitzades.

L'expansió educativa que s'està produint arreu del món ha contribuït a incrementar les taxes d'alfabetització, tot ampliant les oportunitats dels analfabets per a unir-se amb persones alfabetitzades i facilitant, a priori, la reducció en els nivells d'analfabetisme aïllat. Així doncs, mentre els increments de l'homogàmia haurien d'incrementar la presència d'analfabets aïllats, l'expansió educativa n'hauria de reduir els efectius.

L'objectiu principal d'aquest article ha estat la quantificació d'aquestes dues forces oposades per tal d'estudiar quina d'elles ha estat més influent a l'hora de determinar les tendències en els nivells d'analfabetisme aïllat a nivell internacional. Tot emprant 217 mostres provinents de censos i d'enquestes de llars per a 73 països, els nostres resultats indiquen que l'impacte que l'expansió educativa ha tingut sobre l'analfabetisme aïllat ha estat més fort que el causat per les tendències cap a una major homogàmia educativa. A mesura que les taxes d'alfabetització s'incrementen, una proporció creixent d'analfabets es casa amb individus alfabetitzats malgrat la tendència creixent dels individus a formar parelles amb el mateix nivell educatiu. Tanmateix, la creixent homogàmia educativa ha provocat que els nivells observats d'analfabetisme aïllat siguin un 62% més elevats del que haurien estat si la formació de parelles s'hagués realitzat a l'atzar i no hagués estat determinada pels nivells educatius de les persones.

Iñaki Permanyer
Centre d'Estudis Demogràfics (CED)

Inaki.Permanyer@uab.cat

AVENÇOS**Connexió entre sistemes de provisió d'habitatge i formació de llars en els joves europeus**

La necessitat d'incorporar la intensitat en la formació de llar en la comparació internacional de les opcions residencials de la població ha estat proposada de manera convincent per la literatura recent. L'ús d'un nou indicador, la taxa de principalitat de llar, permet dividir els països europeus en 4 grups, segons l'experiència residencial dels joves.

[+]

AVENÇOS**Lligam emocional i reconstrucció de barris marginals per part dels seus habitants**

Un estudi analitza les característiques de l'activisme ambiental urbà en barris històricament marginats de Barcelona, l'Havana i Boston. El lligam emocional que els habitants tenen amb els seus barris és la principal motivació per a l'acció, que té per objectiu la reconstrucció i revitalització comunitàries de l'entorn veïnal degradat i en decadència.

[+]

AVENÇOS**La vulnerabilitat al canvi climàtic als Aiguamolls de l'Empordà**

Els Aiguamolls de l'Empordà són la segona zona humida més important de Catalunya, i van ser la primera àrea natural protegida a la Costa Brava. Un estudi participatiu sobre la vulnerabilitat i l'adaptació al canvi climàtic revela la preocupació de les persones entrevistades pels efectes derivats del canvi climàtic que més afecten l'àrea observada.

[+]

AVENÇOS**Neix SatCat, el servidor més complet d'imatges de satèl·lit de Catalunya**

La UAB i el CREAM mostren la història recent del territori català vista des de l'espai a través del nou servidor SatCat. Aquesta iniciativa, pionera a l'estat espanyol, dona accés al banc d'imatges preses pels satèl·lits Landsat entre l'any 1972 i l'actualitat. La informació és pública i permetrà avançar en la recerca i l'estudi dels canvis del nostre territori.

[+]

Si tens propostes: premsa.ciencia@uab.es

E-mail per rebre el nostre butlletí

Enviar

2014 **Universitat Autònoma de Barcelona**

DL B.11870-2012 ISSN 2014-6388